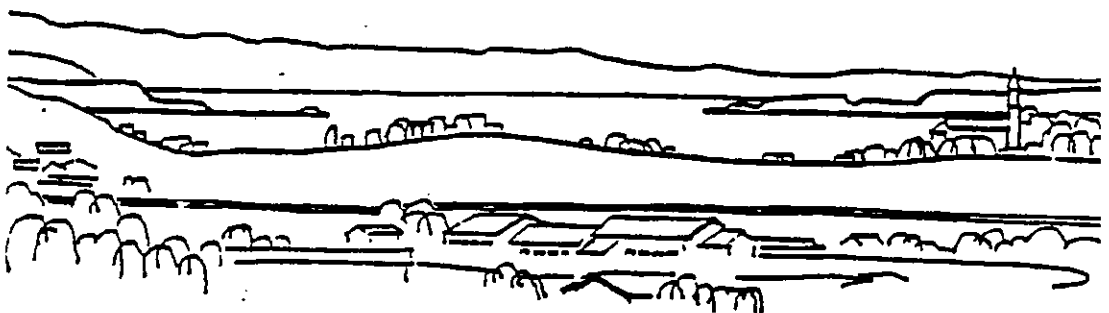

INDERØY KOMMUNE

ÅRSBERETNING

2007

INNHold

1. INNLEDNING	3
2. KOMMUNENS ØKONOMISKE STILLING.....	3
2.1 LÅNEGJELD	3
2.2 LÅNEBELASTNING	4
2.3 RENTEBINDING AV LÅNEGJELD	4
2.4 LIKVIDITET.....	4
2.5 FORFALTE OG UBETALTE FORDRINGER.....	5
2.6 RENTER OG AVDRAG MV	5
2.7 AKSJER OG ANDELER MV.....	5
3. ÅRETS RESULTAT	5
4. VESENTLIGE ENDRINGER I KRITISK SUKSESSFaktorER.....	6
4.1 FOLKETALLET	6
4.2 NETTO DRIFTSRESULTAT	7
5. ROBEK.....	7
6. RISIKO FOR VESENTLIG ENDRET ØKONOMISK SITUASJON	7
7. STATLIGE STYRINGSSIGNALER.....	7
8. VESENTLIG ENDRING I INNTEKTER/UTGIFTER.....	8
9. LIKESTILLING.....	8
10. AVVIK.....	9
10.1 DRIFTSREGNSKAPET.....	9
10.2 INVESTERINGSREGNSKAPET	11
11. OPPFØLGINGSTILTAK.....	11

1. Innledning

Årsberetningen 2007 vil kun inneholde lov og forskriftspålagt informasjon. Ytterligere informasjon fra de ulike tjenestoområdene kommer i en egen Årsrapport. Dette er gjort av praktiske årsaker.

I henhold til kommuneloven skal det i årsberetningen gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme kommunens økonomiske stilling og resultatet av virksomheten som ikke fremgår av årsregnskapet, samt andre forhold av vesentlig betydning for kommunen.

Det skal redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med lov om likestilling mellom kjønnene.

I henhold til forskiftene er det administrasjonssjefen (rådmannen) som utarbeider årsberetningen og fremmer denne for det organ som kommunestyret bestemmer. Årsberetningen skal avgis uten ugrunnet opphold, og senest innen 31. mars. Hvis årsberetningen ikke fremmes for kontrollutvalget, skal den oversendes kontrollutvalget før kontrollutvalget avgir uttalelse til årsregnskapet. Årsberetningen skal foreligge til behandling i kommunestyret samtidig med at årsregnskapet behandles.

Der det er vesentlige avvik mellom utgifter i årsregnskapet og bevilgning til formålet i regulert budsjett, skal det redegjøres for avviket. Tilsvarende gjelder ved avvik mellom inntekter i årsregnskapet og regulert budsjett.

Administrasjonssjefen skal vurdere tiltak for å bedre den økonomiske oppfølgingen gjennom året dersom det oppstår vesentlige avvik fra regulert budsjett.

2. Kommunens økonomiske stilling

2.1 Lånegjeld

Beløp i 1.000 kr	2004	2005	2006	2007
Lånegjeld	236.682	275.068	275.832	277.795
Formidlingslån	12.930	11.345	10.156	9.996
Lån vann og avløp	38.200	41.046	43.713	42.996
Andre fremmedfinansierte lån	55.806	56.650	54.894	53.134
Egenfinansierte lån	129.746	166.027	167.069	171.669
Lånegjeld i % av driftsinnt.	98,8	112,5	101,6	99,5

Andre fremmedfinansierte lån er lån til særskilte innsatsområder der staten dekker renter og avdrag. Ved utbygging av Ungdomsskolen dekkes kun renter.

2.2 Lånebelastning

Beløp i 1.000 kr.	2003	2004	2005	2006	2007
Lånegjeld	229.753	236.683	275.068	275.832	277.795
Ubrukte lånemidler	23.820	17.733	49.014	11.888	16.454
Utlån	9.252	9.425	8.382	8.520	7.337
Netto lånegjeld	196.681	209.525	217.672	255.424	254.004
i % av brutto driftsinnt	84,9	87,5	89,0	94,1	90,0

Inderøy kommune har i utgangspunktet en høy lånegjeld. Netto belastning langsiktig gjeld reduseres svakt fra 2006 til 2007 – både i absolutte mål og i forhold til driftsinntektene. Med en forventet økt gjeldsgrad i kommunesektoren generelt vil Inderøy kommune gradvis fremstå som mindre atypisk - og relativt sett mindre risikoutsatt – finansielt.

Dette reflekterer økonomiplanens forutsetninger om en vesentlig reduksjon i investeringsnivået og dermed låneopptakene - og en viss økning i nedbetalinger av lån - i 2007, 2008 og delvis 2009.

2.3 Rentebinding av lånegjeld

Lånetype (beløp i 1.000 kr.)	Beløp	Prosent	Merknader
Formidlingslån	9.996	3,6	Flytende rente iht vårt reglement
Lån med flytende rente	116.661	42,0	
Lån med fast rente	121.998	43,9	Binding for 64 mill. utløper i 08
Lån på spesielle vilkår	29.140	10,5	Sertifikatlån og Nibor 3 mnd.
Sum lån	277.795	100	

I tillegg til lån med fast rente er lån for kr. 53.134.000 sikret ved at staten yter rentekompensasjon for dette beløpet. Rentekompensasjonsnivået følger lånerenten i Husbanken. Dette er for prioritert utbygging av eldreomsorg og skoler.

2.4 Likviditet

Beløp i 1.000 kr.	2004	2005	2006	2007
Kasse/bank	38.077	53.310	31.041	23.720
Kortsiktige fordringer	12.774	12.319	20.070	24.487
Sum	50.851	65.629	51.111	48.207
Bundne fond	7.936	8.869	8.280	6.580
Ubrukte lånemidler	17.733	49.014	11.888	16.454
Kortsiktig gjeld	43.888	24.427	48.233	39.423
Sum	69.557	82.310	68.401	62.457
Netto (kort forpliktelse)	18.706	16.681	17.290	14.250

Denne tabell viser at Inderøy kommunes likviditet fortsatt er relativt anstrengt. Likviditetsutfordringen vil bli større med fallende investeringsnivå ettersom vi ubrukte lånemidler over perioder har fungert som en likviditetsbuffer. Risikoen for at vi må ta i bruk kassakreditt for å dekke opp løpende forpliktelser er økende.

Når det gjelder kortsiktig gjeld, så er 15 til 17 mill. kroner avsatte feriepengene.

2.5 Forfalte og ubetalte fordringer

Beløp i 1.000 kr.	2003	2004	2005	2006	2007
Forfalte krav	1.953	1.942	1.798	2.752	1.796
Arbeidsgiveravgift	64	13	66	196	0
Forskuddsskatt	516	442.	299	155	127
Resterende skatt					80
Restskatt	3.369	2.489	1.884	1.502	1.689
Forskuddstrekk	0	0	0	0	0

Når det gjelder forfalte krav i 2006, så inneholder disse også utestående fordringer som pr. 31.12. som ikke var forfalt til betaling.

2.6 Renter og avdrag mv

Beløp i 1.000 kr.	2003	2004	2005	2006	2007
Investeringer	64.597	47.264	21.932	60.511	12.578
Renteinntekter	-1.632	-762	-757	-1.282	-1.223
Renteutgifter	9.980	5.405	6.290	8.413	11.392
Avdrag	12.437	9.677	9.665	12.253	12.770
Sum R&A	20.785	14.320	15.198	19.384	22.939
Rente-/avdr.komp.	-4.356	-2.637	-2.814	-3.292	-3.869
Netto R&A belastning	16.429	11.683	12.384	16.092	19.070

Det var en omlegging av regnskapsføring av rente- og avdragkompensasjonen som medførte dobbel regnskapsføring i 2005. I tabellen over er det tatt inn beløpet som skal være for 2005.

Som fremgår har Inderøy kommune fra 2005 til 2009 "funnet plass for" 6,7 mill. kroner i økte rente og avdragsutgifter. I praksis har realveksten på inntektssiden gått med til å dekke opp denne økningen.

2.7 Aksjer og andeler mv

Aksjer og andeler er bokført til en verdi av kr. 209.010. Største enkeltbeløp kr. 100.000 er i Flyndra AS der Inderøy kommune eier alle aksjene. For øvrig er de største enkeltpostene i Sundsøy Eiendom, Norske Potetindustrier AS og Trønderfrukt AL med til sammen kr. 92.400 og som er virksomheter i Inderøy, se for øvrig note 7 til regnskapet.

3. Årets resultat

Beløp i 1.000 kr.		2004	2005	2006	2007
Mindre-/merforbruk	3.804	-4.594	0	-5.021	0
Netto driftsresultat	2.565	-6.773	1.405	-9.432	1.955
Netto dr.resultat i % av dr.innt.	-1,1	2,8	0,6	3,5	-0,7
MVA-komp. Investeringer	0	-4.669	-1.802	-9.177	-2.022
MVA-komp. Overført inv.rsk	0	2.317	0	4.596	854
Akkumulert underskudd	3.804	3.804	1.734	1.037	0
2 % av driftsinntektene	-4.633	-4.790	-4.890	-5.428	-5.583

(-) angir at inntekt er større enn utgift, og følgelig også mindreforbruk.

Ut fra forutsetningene – og sett i en helhet – er det et positivt regnskapsresultat som legges fram. Regnskapet legges fram i balanse, selv om dette er muliggjort ved strykninger av vel 2 mill. kroner i forutsatt nedbetaling av gjeld.

Ved bedømmingen må likevel hensyntas følgende:

1. En svak – om noen vekst – i kommunens reelle inntekter. (eks eiendomsskatt)
2. Vi reduserer vår absolutte og relative lånegjeld.
3. Vi nedbetaler akkumulert underskudd og vil falle ut av Robek-listen.
4. Avdragsbetalingene innebærer en gjennomsnittlig nedbetalingstid på ca 20 år.
5. Regnskapet absorberer en vesentlig økning i renter- og avdrag.
6. Vi har funnet rom for en ikke uvesentlig økning i vedlikehold av bygg og anlegg
7. Regnskapet gjøres opp med begrenset bruk av mva-refusjon til investeringer til finansiering av drift.
8. Lønnsoppgjøret ble noe dyrere enn forutsatt og lagt til grunn for inntektstildelingen til kommunesektoren.

I henhold til statlige retningslinjer for god økonomistyring, bør netto driftsresultat over tid utgjøre 2 til 3 % av driftsinntektene. Dette skal være en buffer for uforutsett og til delvis egenfinansiering ved investeringer samt at det skal sette kommunen i stand til å vedlikeholde bygg og anlegg. Vi er fortsatt langt fra å realisere det målet og er fortsatt sårbare for uforutsette svingninger i inntekter og utgifter.

Avskrivninger påvirker netto driftsresultat, men ikke mindre-/merforbruk. I 2007 ble avskrivningene 2,3 mill. større enn budsjettert som igjen reduserer netto driftsresultat.

4. Vesentlige endringer i kritisk suksessfaktorer

4.1 Folketallet

Inderøy kommune har siden 2005 hatt en nedgang i folketallet totalt. Dette gir reduserte rammeoverføringer fra staten. For å opprettholde rammetilskuddet må vi ha en økning i folketallet tilsvarende økningen i landet totalt, og i tillegg må denne økning for de enkelte alderklasser være som for landet totalt.

Inderøy kommune har 1,23 promille av landets befolkning. Befolkningen økte med 56.000 9 2007. Skulle vi unngått nedgang i rammetilskuddet, måtte vi ha hatt en befolkningsøkning på 69 personer pr. 1.1.2008. I stedet fikk vi en nedgang på 84.

Folketallet pr. 1.1.

Årsklasse	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0-5 år	471	450	453	444	431	443	453	436	412
6-15år	859	887	911	936	936	935	917	893	869
16-66 år	3 679	3 671	3 711	3 726	3701	3 770	3 815	3830	3800
67-79 år	524	513	507	495	493	500	494	492	496
80-89 år	238	246	233	231	218	219	224	236	229
90 år og +	31	30	39	38	40	41	35	33	30
I alt	5 802	5 797	5 854	5870	5819	5 908	5 938	5 920	5.836

Inderøy kommune hadde fra 1985 til 1995 ca 80 fødte hvert år. Siden har dette gått nedover. I 2007 var antall fødte 49.

4.2 Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er vel 11 mill. kroner lavere i 2007 enn i 2006 og 7,5 mill. kroner lavere enn anbefalt nivå. Netto driftsresultat er et resultat av statlige overføringer, kommunens disposisjoner og resultat i avdelingene mv eksklusiv bruk/avsetning til fond samt overføringer til investeringsregnskapet. Det er viktig at netto driftsresultat er stort nok slik at kommunen kan møte uforutsette utgifter og/eller uforutsett svikt i inntekter.

5. Robek

Robek er et statlig register over kommuner som er underlagt betinget statlig kontroll og godkjenning. Dette innebærer at de registrerte kommuner ikke kan ta opp lån eller inngå langsiktige leieavtaler uten at låneopptaket/leieavtalen er godkjent av fylkesmannen. Videre skal fylkesmannen føre legalitetskontroll med kommunens budsjett.

Inderøy kommune er innført i registeret etter kommunelovens § 60, b og d:

- b. Økonomiplan som ikke er i balanse
- d. Kommunen følger ikke vedtatt plan for inndekning av underskudd

Økonomiplan 2008-2011 som ble vedtatt av kommunestyret den 30. august 2007 er i balanse for hele økonomiplanperioden. Dette gir grunnlag for at Inderøy kommune ikke lenger skal være registrert etter § 60 b.

I avlagt regnskap for 2007 er tidligere års underskudd inndekket. Kommunestyret skal behandle dette i mai/juni 2008. Inderøy kommune vil da få fjernet også pkt. c som årsak til registrering i Robek.

6. Risiko for vesentlig endret økonomisk situasjon

Dersom befolkningsnedgangen ikke bremses opp og vi i tillegg ikke klarer å få en befolkningsøkning i samsvar med landet totalt, vil Inderøy kommune fortsatt måtte påregne løpende reduksjoner i rammeoverføringer fra staten.

Som det fremgår under pkt. 1.4 så er likviditeten ikke så god som ønskelig. Den blir problematisk dersom avsetninger til bundne fond blir brukt opp uten tilførsel av nye slike midler. Det samme gjelder dersom ubrukte lånemidler blir brukt som forutsatt uten at nye tilføres. Vår likviditet er avhengig av ubrukte lånemidler og bundne fond.

Et netto driftsresultat på 2 % av driftsinntekter utgjør 5,5 mill. kroner. En innfasing av dette vil vi ikke få til uten merkbare konsekvenser for organisasjon og tjenester.

7. Statlige styringssignaler

Fra 2009 skal mva-kompensasjon for investeringer føres i investeringsregnskapet og ikke i driftsregnskapet.

Vi har for øvrig ikke registrert nye statlige styringssignaler som skulle tilsi endrede økonomiske rammebetingelser.

8. Vesentlig endring i inntekter/utgifter

Det er ikke registrert vesentlige endringer i inntekter (unntatt i rammetilskudd og mva-komp. Investeringer), vesentlige behovsendringer eller vesentlige endringer i lov- og forskriftspålagte oppgaver som vil kunne ha stor betydning for kommunens økonomiske utvikling.

9. Likestilling

Inderøy kommune har ca. 360 årsverk, hvorav 81 % av våre ansatte er kvinner. I lederstillinger er kvinneandelen ca. 44 % (50 % i 2006). Vi har fortsatt en høy andel deltidsstillinger, spesielt innenfor pleie- og omsorgstjenestene. Ved ledighet i stillinger tas det en vurdering bl.a. på muligheten for å utvide stillinger. Vårt mål er at alle skal ha mer enn 50 % stilling

I likestillingsindeksen for kommuner (SSB) har Inderøy kommune for 2007 kommet på 70. plass med en gjennomsnittlig indeks på 3,1. Tilsvarende tall for 2006 viser en indeks på 2,8 (120 plass). Inderøy kommune har forbedret seg med 0,3 fra 2006. En av årsakene er bedret barnehagedekning. Kriteriene som legges til grunn er: barnehagedekning, antall kvinner pr 100 menn, utdanningsnivået til kvinner og menn, kvinner og menn i arbeidsstyrken, inntekten til kvinner og menn, andel kvinnelige kommunestyrerepresentanter.

Inderøy kommune er med i kvalitetskommuneprogrammet og i tillegg skal vi delta i et KS prosjekt i 2008 som har fokus på likestilling i kommunale tjenester.

10. Avvik

10.1 Driftsregnskapet

	Beløp i 1.000 kr.	Regnskap 2007	Rev.bud. 2007	Avvik
1.0	Politisk organisasjon	2.510	2.190	-320
1.1	Støttefunksjoner mv	21.562	19.787	-1.775
1.2/1.4	Skole, barnehager	57.292	59.828	2.536
1.3	Helse og sosial	68.666	66.515	-2.151
1.5	Tekniske tjenester	29.903	29.451	-452
1.6	Vann, avløp, renovasjon	0	100	100
1.72	Kirken	3.118	3.118	0
1.74	Kulturhus	688	694	6
1.75	PP-Tjenesten	1.493	1.550	57
1.80	Inntektsutjevning	-28.198	-25.834	2.364
1.81	Skatt på inntekt	-88.973	-90.943	-1.970
1.82	Rammetilskudd	-60.226	-60.719	-493
1.83	Statstilskudd flykninger	-1.032	-1.500	-468
1.84	Eiendomsskatt	-2.810	-2.300	510
1.85	Øremerkede tilskudd	-3.911	-3.977	-66
1.86	Investeringskompensasjon	-3.869	-3.841	28
1.87	MVA-komp. Invest.	-1.168	-3.356	-2.188
1.91	Renter	9.687	9.204	-483
1.92	Avdrag	12.546	12.660	114
1.93	Formidlingslån, renter	162	0	-162
1.94	Avskrivninger	-13.560	-12.725	835
1.95	Kalkulatoriske kostnader	-1.951	-352	1.599
1.96	Egenkapitalinnskudd	1.208	1.211	3
1.97	Premieavvik	-958	-1.015	-57
1.98	Interne finanstransaksjoner	-2.177	253	2.431
	Sum	0	0	0

På grunn av kommunens økonomiske situasjon så fikk enhetene kompensert kun 80 % av lønnsøkningene i 2007.

Innen 1.0 Politisk organisasjon er hovedårsaken til merforbruket som følger:

- Økte utgifter til politiske utvalg innen områdene møteutgifter, tapt arbeidsfortjeneste, økt godtgjørelse, abonnement Kommunal rapport og annonse og informasjon til sammen kr. 196.000.
- Økt godtgjørelse til ordfører, kurs/reiseutgifter samt vikarutgifter varaordfører, til sammen kr. 210.000

Innen 1.1 Fellestjenester mv. er hovedårsaken til merforbruket som følger:

- Utgiftene med innføring av eiendomsskatt ble kr. 385.000 større enn opprinnelig budsjettert. Skatteinntektene vedrørende eiendomsskatt ble kr. 510.000 større enn budsjettert, se 1.84 Eiendomsskatt.

- Utgifter i forbindelse med inngått rettsforlik kr. 250.000.
- It har ikke tatt høyde for at avskrivninger på 1,5 mill. var lagt inn i rammen og har derfor fått et merforbruk på ca kr. 900.000.

Hensyntatt regnskapstekniske og ekstraordinære forhold er området ”Støttefunksjoner” ordinært innenfor budsjett.

Innen 1.2/1.4 Skoler og barnehager er hovedårsaken til mindreforbruket som følger:

- Økt statstilskudd til barnehager, 1.3 mill. kroner.
- Utgiftene til flyktninger er redusert med 0,7 mill. kroner. Statstilskuddet er også redusert med ca 0,5 mill kroner og statstilskudd voksenopplæring fremmedspråklige er økt med kr. 255.000.

Innen 1.3 Helse og sosial er hovedårsaken til merforbruket som følger:

- 1.37 Hjem og arbeid fikk et merforbruk på kr. 2.189.000 der 1,4 mill. kroner skyldes at en planlagt nedbemanning på 3 årsverk ikke ble gjennomført. Vedtak om makt og tvang førte til en økt ressurs på 1,1 årsverk til en kostnad av 0,5 mill. kroner,
- 1.35 fikk et merforbruk på kr. 712.000 som i hovedsak skyldes lønnskostnader. Planlagt stillingsreduksjon i administrasjonen ble ikke gjennomført. Videre fikk vi mindre i refusjon enn forutsatt for ressurskrevende brukere.
- Sosialtjenesten hadde et mindreforbruk på kr. 774.000.

Innen 1.5 Tekniske tjenester er hovedårsaken til merforbruket avskrivninger på kr. 387.000 utover det som var lagt inn i rammen. (Avskrivninger føres til inntekt igjen på 1.94 slik at de ikke påvirker sluttresultatet (mindre-/merforbruket)).

1.80 Inntektsutjevning er 2,3 mill. kroner større enn budsjettert. Dette er en statlig kompensasjon for lave skatteinntekter, og da først og fremst i forhold til landet totalt.

1.81 Skatt på inntekt er 2 mill. kroner mindre enn budsjettert. Kommunene har minimal innvirkning på denne inntekten.

1.87 Merverdiavgiftskompensasjon på investeringer er 2,2 mill. kroner mindre enn budsjettert som følge av at utbyggingen av Solstad ble utsatt.

1.91 Renter – utgiftene er blitt større enn budsjettert som følge av renteoppgangen mot slutten av året.

1.94 Avskrivninger har økt som følge nye investeringer.

1.98 Interne finanstransaksjoner: ved regnskapsavslutningen måtte overføringer fra driftsregnskapet strykes med 2,4 mill. kroner som er ekstraordinære nedbetalinger på gjeld. Ved merforbruk i regnskapet skal det i henhold til regnskapsforskriftene foretas strykninger for å redusere merforbruket. På denne bakgrunn fikk vi regnskapet i balanse i 2007.

10.2 Investeringsregnskapet

Følgende bevilgninger på investeringsbudsjettet ble ikke igangsatt i 2007:

- Heis Røra skole
- Solstad, omsorgsboliger for senil demente. Til dette formålet ble det heller ikke tatt opp lån som forutsatt i budsjettvedtaket.

11. Oppfølgingstiltak

I hovedsak er det god økonomistyring i enhetene.

Inderøy kommune har fortsatt kvartalsvis rapportering fra enhetene og med plikt til å rapportere vesentlige avvik fra siste kvartalsrapport i mellomperiodene. Rådmannen rapporterer også kvartalsvis til kommunestyret og holder formannskapet mv løpende orientert om eventuelle større avvik.

Fra og med første kvartal 2008 vil de interne rapporteringsrutinene bli innskjerpet med sikte på en tettere oppfølging – og en ytterligere mer systematisk oppfølging på områder hvor avvik registreres eller er under utvikling.

Som ledd i våre anstrengelser for å styrke kommunens økonomi ytterligere – og for å respondere på svikt i statlige rammeoverføringer – vil bli initiert et bredt anlagt effektiviseringsprosjekt med fokus på kostnadsreduksjoner.